

TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.

**1 OCAK – 30 EYLÜL 2008
ARA DÖNEM FAALİYET RAPORU**

GENEL BİLGİLER

Türkiye İş Bankası A.Ş. Hakkında Özet Bilgi

26 Ağustos 1924 tarihinde Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk tarafından kurulan Türkiye İş Bankası A.Ş. kuruluşundan bugüne 84 yıldır ülkemizin sanayi ve ticaret başta olmak üzere birçok alanda gelişmesinde çeşitli roller üstlenmiş ve önemli katkılarda bulunmuştur.

Ülkemizin en büyük özel bankası olan Türkiye İş Bankası A.Ş. 992 adet yurtiçi ve yurtdışı şubesi, 3235 ATM'den oluşan Türkiye'nin en büyük Bankamatik ağı, internet bankacılığı, telefon bankacılığı ve çağrı merkezi ile müşterilerine her zaman bankacılık hizmetlerine erişme ve çok geniş bir yelpazede hem Bankanın hem de iştiraklerinin sunduğu finansal ürünlerden ihtiyaçlarına uygun olanları seçme imkanı sağlamaktadır.

Sermaye ve Ortaklık Yapısı

30.09.2008 itibarıyla 7 milyar YTL'lik kayıtlı sermaye tavanı içinde 2.756.585 Bin YTL seviyesinde ödenmiş sermayesi bulunan Banka'nın hisse senetlerinin % 41,54'üne T. İş Bankası A.Ş. Mensupları Munzam Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı, % 28,09'una Cumhuriyet Halk Partisi (Atatürk Hisseleri) sahiptir. Banka hisselerinin % 30,37'lik bölümü halka açıktır.

Dönem içinde sermaye yapısında bir değişiklik olmamış, sermaye artırımını da gerçekleştirilmemiştir.

Yönetim Kurulu

<u>İsmi</u>	<u>Görevi</u>
Caner Çimenbiçer	<i>Yönetim Kurulu ve Denetim Komitesi Başkanı</i>
H. Fevzi Onat	<i>Başkan Vekili</i>
H. Ersin Özince	<i>Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi</i>
Prof. Dr. Savaş Taşkent	<i>Yönetim Kurulu ve Denetim Komitesi Üyesi</i>
İsmet Atalay	<i>Üye</i>
Tülin Aykın	<i>Üye</i>
Tuncay Ercenk	<i>Üye</i>
Adnan Keskin	<i>Üye</i>
Ali Sözen	<i>Üye</i>
Fusun Tümsavaş	<i>Üye</i>
Hasan Koçhan	<i>Üye</i>
Prof. Dr. Turky Berksoy	<i>Denetçi</i>
H.Ahmet Ergenekon	<i>Denetçi</i>

Sayın Salih Kurtuluş'un 25.08.2008 tarihi itibarıyla görevinden istifa ederek ayrılması ile boşalan Yönetim Kurulu üyeliğine Sayın Hasan Koçhan seçilmiştir.

Denetim Komitesi

<u>İsmi</u>	<u>Görevi</u>
Caner Çimenbiçer	Başkan
Prof. Dr. Savaş Taşkent	Üye

Genel Müdür ve Yardımcıları

<u>İsmi</u>	<u>Görevi</u>
H. Ersin Özince	Genel Müdür
A. Aykut Demiray	Dış İşler, Fon Yönetimi, İktisadi Araştırmalar, Dış Şubeler ve Dış Temsilcilikler
M. Sırrı Erkan	Değişim Yönetimi, İnsan Kaynakları Yönetimi, İnsan Kaynakları İş Ortaklığı ve İnsan Kaynakları Faaliyetleri Destek Yönetimi, Şube Dışı Bankacılık, Yetenek Yönetimi, Stratejik Planlama ve Hedeflere Yönelik Çalışma ve Projelerin Koordinasyonu
Kadir Akgöz	Bilgi Teknolojileri Proje Yönetimi, Bilgi Teknolojileri Mimari ve Güvenlik Yönetimi, Bilgi Teknolojileri Çözüm Geliştirme, Bilgi Teknolojileri Ürün ve Hizmet Teslim ile Bilgi Teknolojileri Sistem ve İşletimi Yönetimi
Özcan Türkakın	Halkla İlişkiler , İştirakler, Menkul Kıymetler, Özel Bankacılık Pazarlama ve Satış Yönetimi
F. Kayhan Söyler	Ticari Bankacılık Pazarlama, Satış ve Ürün Yönetimi, Serbest Bölge Şubeleri
Zafer Memişoğlu	Destek Hizmetleri ve Satın Alma, İnşaat ve Emlak Yönetimi
Hülya Altay	Bireysel Krediler, Kartlı Ödeme Sistemleri, Bireysel Bankacılık Pazarlama , Satış ve Ürün Yönetimi
Mahmut Magemizoğlu	Mali Müşavirlik, Mali İşlemler ve Muhasebe Yönetimi
Hakan Barut	Hukuk Müşavirliği , Hukuk İşleri, İstihbarat ve Sorunlu Krediler Yönetimi
Adnan Bali	Kurumsal Bankacılık Pazarlama, Satış ve Ürün Yönetimi
Suat İnce	Kurumsal, Ticari ve Küçük İşletme Kredileri Yönetimi
Serdar Gençer	Kurumsal Mimari, Strateji ve Kurumsal Performans Yönetimi
Hakan Aran	Bankacılık Temel Operasyonları, Bireysel Kredi ve Kart Operasyonları, Dış İşlemler ve Ticari Kredi Operasyonları, İç Operasyonlar, Operasyon Planlama ve Şube Operasyonları Yönetimi

TÜRKİYE EKONOMİSİ VE BANKACILIK SEKTÖRÜNE GENEL BİR BAKIŞ

2008 yılının dokuz aylık dönemindeki bazı ekonomik gelişmelere ilişkin değerlendirmeler aşağıda özetlenmiştir.

Sınai üretim Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre %5,5 daralmıştır. Bu dönemde, özellikle imalat sanayiinde kaydedilen %6,4'lük düşüş dikkat çekmektedir. İmalat sanayiindeki düşüşte, iç talepteki yavaşlamanın yanı sıra başta Euro Alanı olmak üzere Türkiye'nin ihrac pazarlarında yaşanan ekonomik durgunluk etkili olmaktadır. Böylece, yılın ilk çeyreğinde %6,9, ikinci çeyreğinde %3 oranında artan sınai üretim, yılın üçüncü çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre %2 azalmıştır. Bu durum, 26 çeyrektir kesintisiz büyüyen Türkiye ekonomisinin yılın üçüncü çeyreğinde daralabileceğine işaret etmektedir.

Cari açığın genişleme eğilimi devam etmektedir. 2008 yılının ilk sekiz ayında cari açık geçen yılın aynı dönemine göre %46,5'lik artışla 34,8 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Ağustos ayı itibarıyla 12 aylık kümülatif rakamlara göre ise cari açık 48,7 milyar USD'na ulaşmıştır. Cari açıktaki artışta büyük ölçüde dış ticaret açığındaki genişleme etkili olmuştur. Bu dönemde, cari açığın finansmanında bankalar ve reel sektörün yurtdışından sağladığı kredilerin önemli rol oynadığı görülmektedir. Nitekim, ilk sekiz ay itibarıyla bankalar 6,6 milyar USD, reel sektör 21 milyar USD kredi sağlamıştır. Bununla birlikte, reel sektörün sağladığı kredilerde son iki ayda ikinci çeyreğe göre bir miktar yavaşlama göze çarpmaktadır. Uluslararası finans piyasalarındaki tedirginlik artarken genişleyen cari açık nedeniyle yurtdışı finansman ihtiyacının yüksek olması, Türkiye'nin kırılganlığını daha da artırmaktadır. Öte yandan, artan global resesyon endişeleriyle petrol fiyatlarının gerileme eğilimine girmesi, cari açıktaki genişlemeyi yavaşlatabilecek bir unsur olarak değerlendirilmektedir. İç ve dış talepteki azalma paralelinde yurtiçinde büyümenin yavaşlama eğilimine girmesi de bu gelişmeyi destekleyebilecektir.

Eylül ayında merkezi yönetim bütçesi 9,4 milyar YTL açık vermiştir. Yılın ilk dokuz ayı itibarıyla faiz dışı fazlada yılsonu hedefine oldukça yaklaşmış, bütçe açığı ise yılsonu hedefinin oldukça altında gerçekleşmiştir. 2008 yılının ilk dokuz ayındaki bütçe gerçekleştirmeleri, yılsonu hedeflerine ulaşılmasında ciddi bir sorun yaşanmayacağına işaret etmektedir. Bununla birlikte, uluslararası piyasalardaki dalgalanmalar nedeniyle önümüzdeki dönemde mali disiplinin sürdürülmesi büyük önem taşımaktadır.

Eylül ayında bir önceki aya göre TÜFE %0,45 ile beklentilerin altında artarken, ÜFE beklentilerin aksine %0,90 gerilemiştir. Böylece, yıllık artışlar TÜFE'de %11,13, ÜFE'de %12,49 düzeyinde gerçekleşmiştir. Güncellenen tahminlere göre Merkez Bankası 2008 yılı sonunda enflasyonun %11,1 olarak gerçekleşmesini öngörmektedir. Enflasyonun, %70 olasılıkla, 2009 yılı sonunda %6,1 ile %9,1 arasında (orta noktası %7,6), 2010 yılı sonunda ise %4,3 ile %7,9 arasında (orta noktası %6,1) gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Global kredi krizi, bankacılık sektörü kredi hacmini de olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle tüketici kredileri ile taksitli ticari kredilerin yıllık bazda artışında yılın ikinci yarısında yavaşlama gözlenmektedir. Bankaların temel fonlama kaynağı olan mevduat hacmi ise 26 Eylül 2008 itibarıyla yılsonuna göre %17,8 oranında genişlemiştir. Bu gelişmede, TP mevduattaki istikrarlı artışın yanı sıra kurlardaki yükseliş etkili olmuştur.

Önümüzdeki dönemde, global kredi krizinin gelişmekte olan ülkelere yansımalarının artması beklenmektedir. Riskten kaçış eğilimine bağlı olarak bu ülkelere yönelik sermaye akımlarının yavaşlaması bankacılık sektörünün bilanço yapısını etkilemektedir. Yurtdışı borçlanma koşullarındaki bozulma ile tüketim ve yatırım harcamalarındaki yavaşlamaya bağlı olarak kredi hacmi artışının önceki yıllara göre ivme kaybetmesi beklenmektedir. Ayrıca, YTL'nin değerindeki dalgalanmalar da mevduat kompozisyonunu etkilemektedir.

DÖNEME İLİŞKİN ÖZET FİNANSAL VERİLER

AKTİF KALEMLER (Bin YTL) (1)	2008/9	2007/12
Nakit Değerler	776.619	502.828
Bankalar ve Para Piyasalarından Alacaklar (2)	14.534.958	13.542.273
Menkul Değerler (Net)	24.233.179	24.326.340
Krediler (3)	45.749.358	33.979.841
Diğer	6.747.847	7.829.635
Aktif Toplamı	92.041.961	80.180.917
PASİF KALEMLER (Bin YTL) (1)	2008/9	2007/12
Mevduat	56.067.248	48.533.145
Alınan Krediler ve Para Piyasalarına Borçlar	20.010.615	15.765.440
Özkaynaklar	9.825.600	10.603.862
Diğer	6.138.498	5.278.470
Pasif Toplamı	92.041.961	80.180.917
GELİR VE GİDER KALEMLERİ (Bin YTL)(4)	2008/9	2007/9
Faiz Gelirleri	7.535.111	6.814.711
Faiz Giderleri	4.864.785	4.697.598
Net Faiz Geliri	2.670.326	2.117.113
Ticari Kar/Zarar	274.885	317.883
Net Ücret ve Komisyon Gelirleri	894.227	783.952
Diğer Gelirler	845.435	642.284
Faaliyet Gelirleri/Giderleri Toplamı	4.684.873	3.861.232
Diğer Faaliyet Giderleri	2.133.219	1.535.617
Kredi ve Diğer Alacaklar Değer Düşüş Karşılığı	918.734	642.984
VERGİ ÖNCESİ KÂR/ZARAR	1.632.920	1.682.631
Vergi Karşılığı	323.402	322.787
NET DÖNEM KÂRI/ZARARI	1.309.518	1.359.844
BRÜT GELİR (5)	9.633.195	8.641.486
BRÜT KAR (6)	2.551.654	2.325.615
GÖSTERGE RASYOLAR	2008/9	2007/12
Faiz Getirili Aktifler / Aktif Toplamı	91,8%	89,6%
Krediler / Aktif Toplamı	49,7%	42,4%
Bireysel Krediler / Toplam Krediler	32,2%	34,7%
Takipteki Krediler Oranı	3,6%	4,2%
Vadesiz Mevduat / Toplam Mevduat	16,6%	16,5%
Sermaye Yeterliliği Standart Oranı	16,5%	20,5%
Ortalama Aktif Karlılığı (7)	2,0%	2,2%
Ortalama Özkaynak Karlılığı (7)	17,1%	17,0%
Faaliyet Giderleri / Faaliyet Gelirleri	45,5%	39,8%

(1) Faiz ile ilişkili bütün kalemlere reeskontlar ilave edilmiştir.

(2) Merkez Bankası ve Zorunlu Karşılık hesaplarını da içermektedir.

(3) Takipteki kredileri içermemektedir.

(4) Nakdi Kredilerden Alınan Ücret ve Komisyonlar Faiz Gelirleri, Nakdi Kredilere Verilen Ücret ve Komisyonlar Faiz Giderleri içinde gösterilmiştir.

(5) Brüt Gelir=Faiz Gelirleri+Kambiyo İşlemleri Karı/Zararı+Sermaye Piyasası İşlemleri Karı/Zararı+Brüt Ücret ve Komisyon Gelirleri+Temettü Gelirleri+Diğer Faaliyet Gelirleri

(6) Brüt Kar=Net Dönem Karı/Zararı+Vergi Karşılığı+Kredi ve Diğer Alacaklar Değer Düşüklüğü Karşılığı

(7) Ortalamalar Yıl Sonu bakiyeleri üzerinden hesaplanmıştır.

DÖNEME İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

İş Bankası 2008 yılının ilk dokuz aylık döneminde toplam aktiflerini % 14,8 oranında büyütüştür. Sermaye piyasalarında yaşanan olumsuzlukların söz konusu dönemde halka açık iştiraklerimizin değerlemelerinde ortaya çıkardığı azalışlar, Bankamızın özkaynaklarında % 7,3'lük bir gerilemeye yol açmıştır. Bununla birlikte, İş Bankası, başta tasarruf mevduatı sahipleri olmak üzere, mevduat sahiplerinin tercih ettiği Banka konumunu sürdürmüş ve % 15,5'lük mevduat artışına ulaşmıştır. 2008 Eylül dönemi sonu itibarıyla toplam mevduatta özel bankalar arasındaki liderliğimiz devam etmiştir.

Bilindiği gibi küresel finans krizine karşı pek çok ülkede değişik önlemlerin alınması gündeme gelmektedir. Bu çerçevede piyasalarda "güvenin" tekrar sağlanması temel bir işleve sahiptir. Bu nedendir ki, diğer ülkelerde alınan önlemlerin en etkililerinden biri de mevduata verilen güvencelerin artırılması olmuştur. Yurtdışında yaşanan bu kriz ortamına rağmen Bankamızın mevduat tabanındaki genişlemenin çok önemli bir bölümünün, bakiye itibarıyla % 24'lük bir artış gösteren Türk parası tasarruf mevduatı müşterilerimizden kaynaklanması, hem Bankamıza gösterilen teveccühü, hem de Türk insanının kendi parasına olan inancını vurgulamaları açısından olumlu göstergelerdir.

Banka, başta repo işlemleri olmak üzere para piyasalarından borçlanma imkânlarını da etkin bir şekilde değerlendirdiği yılın ilk dokuz aylık döneminde, maliyetine azami ölçüde dikkat ederek temin ettiği kaynakların çok büyük bir bölümünü tekrar ekonomiye kazandırmış ve kredilerini % 34,6 oranında artırmıştır. Kredilerde yılın ilk dokuz aylık döneminde ulaşılan ve sektör geneli ile kıyaslandığında çok yüksek düzeyde oluşan büyüme performansı ile Banka bir taraftan kredilerdeki piyasa payını artırırken, diğer taraftan da kredilerin toplam aktifler içindeki payını da % 50 oranına yükseltmiştir. Bankamız kredilerde söz konusu artışları gerçekleştirirken, yaygın plasman politikası izleme ve kredi portföyünde sektörler ve kredi türleri itibarıyla yoğunlaşmayı minimum düzeyde tutma gayretlerinden ise taviz vermemiştir.

Bankaların yurt dışı borçlanma imkânlarında yaşanmaya başlayan olumsuzlukların likidite kaygılarına yol açması ile mevduat piyasasında gözlemlenen maliyet artışı yılın 3. çeyreğinde net faiz gelirlerindeki artışı sınırlamıştır. Bu gelişmelere karşın, temel bankacılık işlemlerindeki performansı başta kredilerde gösterdiği büyüme olmak üzere yılın ilk 9 aylık döneminde oldukça güçlü gerçekleşen Bankamız, ilgili dönemde net faiz gelirlerini önceki yılın aynı dönemine göre % 26,1 oranında artırmayı başarmıştır. Net ücret ve komisyon gelirlerindeki artış ise % 14,1 gibi tatminkar bir seviyede gerçekleşmiştir.

Öte yandan, piyasalardaki dalgalanmaların bir sonucu olarak değerlemeleri olumsuz etkilenen türev ürün portföyünde ortaya çıkan değer azalışları sonucunda, Bankanın ilk altı aylık dönemde 329 milyon YTL'ye ulaşan ticari kârı, dönemde net 54 milyon YTL seviyesinde azalarak 275 milyon YTL seviyesine gerilemiştir. Ticari kârda yaşanan olumsuzluğun yanında, Bankanın, yılın üçüncü çeyreğine yansıyan, döneme özgü bazı operasyonel giderlerinde ve mevduat çerçevesinde ayrılan karşılıklar dolayısıyla karşılık giderlerindeki ortaya çıkan artışlar, dönem karlılığını azaltıcı etki yaratmıştır.

Tüm bu gelişmeler güçlü temel bankacılık performansının dönem karına yaptığı olumlu katkıyı kısmen geriletmiştir. Sonuç olarak Bankamızın yılın ilk dokuz aylık döneminde brüt karı önceki yıla göre % 9,7 artarak 2.552 milyon YTL olarak gerçekleşmiş iken, vergi ve diğer karşılık giderleri sonrası net dönem karı ise bir önceki yıl seviyesinin % 3,7 oranında altında, 1.310 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir.

İŞTİRAKLER PORTFÖYÜNDEKİ DEĞİŞİMLER

Dönem içinde, bağlı ortaklıklar portföyü içerisinde yer alan Asmaş Ağır Sanayi Makinaları A.Ş. sermayesindeki Banka'nın sahibi olduğu ve şirket sermayesinin %97,53 oranındaki bölümünü oluşturan hisse senetlerinin satışı gerçekleştirilmiş, ayrıca yine bağlı ortaklıklar portföyü içerisinde yer alan Anadolu Turizm İnşaat ve Ticaret A.Ş. sermayesinde Banka'nın sahip olduğu %99,96 oranında ve 50 bin YTL nominal değerdeki hisseler Haziran ayı içinde 13.1 milyon YTL peşin bedelle Nemtaş Nemrut Liman İşletmeleri A.Ş.'ye devredilmiştir.

Banka'ya ait; % 25,75 oranında ve 36.1 milyon YTL nominal değerdeki Türk Pirelli Lastikleri A.Ş. hissesi 46.5 milyon YTL, % 48 oranında ve 13.9 milyon YTL nominal değerdeki Çelikord A.Ş. hissesi 28.5 milyon YTL peşin bedel karşılığında Pirelli Tyre Holland N.V.'ye satılmış olup, Banka'nın adı geçen şirketlerin sermayelerinde payı kalmamıştır.